

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ambrosius Calepi||nus Bergomates: professor de||uotus
ordinis Eremitarum sancti Au||gustini: Dictionum
latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]:
earu[n]de[m]q[ue] interpre||tationu[m] collector ...**

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

V Ante V

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97871)

voluntas. Pro h. Virg. Et te post multa tuorum su-
nera. Pro ne no. Ter. in an. Dies hic mihi vt satis
sit vereor ad agenda. Iugif modo indicatio: vt su-
stinui. Dodo opratio: vt facia. Dodo subiectiuo
Vir. Infandū regina iubeas renouare dolore Troia-
nas vt opes et lamētabile regnū eruerint danai. Ad
vt fit vti et addēdo nam: fit vtiā. Sicut scuti: velut
Veni: come se voglia. Ter. in (veluti. Prout. i. sicut.
adel. Immo herde hec queso sire vti hec facta sūt.
Vtrūq; sūt: significat quomodo cūq; Livi. Atq; q;
erit iuuabit tū rerū gestarū memorie pncipis terrarū
populi meipsum consulisse.
Vtinā aduerbiū optatiōis. Quis etiā dicimus Vtinā.
Quid. Vtinā cum lacedemona classe petebat.
Vtūsa significat quādamodū.
Vtiq; aduerbiū similitudinis: et q̄q; ponit. p certe vt
proxius. Quinil. Solent hmoi negociatores aliqd
ppriū ac paratū stipulari vtiq; cū rem alienā vendāt.
Vero. in prolog. paralip. Que vtiq; in codicibus
vris nō habent. Sue. in Tito. Leterū Titū qui. pe
Vtūq; significat quōsōb (adstabat vtiq; imperatorū
rem: propter quid: vt Quid repulisti nos in finem.
Vtūq; aduerbiū cōfirmatiōis: et causatiuum: significat
eū quonā quādo quidē. Sal. Antoniū aderat a bel-
lo vtpote eger ac iacēs. Ponit etiā. p tanq;. Sue. in
Aug. Aedes sacras vetustate collapsas aut incendio
nō sumptas refecit: easq; opulentissimis donis adoz-
nauit: vtpote qui in cellā capitolini Iouis sexdecem
millia pondo auri vna donatiōe pulerit. Amb. lib.
I. offi. Erat Iaacq; dñm tūmē vtpote Iabiae indo-
les deferens patri honorē. i. quonā vel tanq;.
Vtūq; a. um. significat quis vnus ex duobus: poniturq;
interrogatiue: vt vter vestrum fecit hoc? Infinitē: vt
fao vter vestrū hoc fecerit. i. quis vnus vestrū hoc
fecerit. Dicim⁹ vter alterū. Pl. Vter alteri dixerit
nescio. Similiter dicimus vter vtri. Licet. Vter vtri
insidias fecerit. Hinc sunt composita que sequunt.
Vter significat ambos: licet inter se differat: q; cū vtrū-
q; aliqd fecisse dicimus et ab hoc et ab illo separatim
id factū intelligimus: vt vterq; sibi domū edificauit
hoc est et hic edificauit sibi domū et ille. Lum vero
ambos dicimus fecisse: ab vtroq; cōiunctim id factū
ostēdimus: vt abo sibi monumentū p̄stituerē: hoc ē
hic et ille sūt vna sibi cōmonumētū fecerē. Propē
quod vtrūq; alterū verberasse dicimus: hoc est hūc
illū: et illū hūc verberasse. Licet. Quorū vterq; suo
studio delectatus contēpserit alterū. Quinili. Cū em
vterq; alteri obiciat palā est vtrūq; fecisse. Eodem
modo vtrūq; vtrūq; aliqd fecisse dicimus. Ter. in
Quia vterq; vtrūq; est cordi. Ambos autē alterum
verberasse: vel ambos verberasse ambos: non recte
dicim⁹: q; significaret ambos seiplos verberasse: s;
ambo se mutuo verberarūt. Aug. Vterq; significat
ambos: et tū singulari sono ē sed significatiōe duali.
Nā cū dicit Virg. Constitit in digitos extēplo ar-
rectus vterq; duo significati sunt: cū dicit vterq; cū
autē arrectus noluit expr̄mere pluralitatē: vt sit in
plurali vtrūq;. Sed hoc interest: q; licet vterq; duo
significet: tamē solū duo. Vtrūq; autē duo significat
sed sic vt in singulari multi sint. Si dicas vtrūq; exer-
citus duo significo: sed sic vt in singulari turbā intelli-
gi volo: hec quidē distincta sūt sed item auctoritate
confusa. Nam cum ait. Virg. Super vtrūq; quassat
tēpora cōfudit: dicere em̄ debuit sup vtrūq; tempus
cū de duobus tēporibus loqueret.
Vterlibet penul. cor. alter ex duobus: hoc est vter que
tibi capere libet.
Vteruis: vter que tu vis. Si quisque et quilibet. Nihil
em̄ est aliud quisque vnus que tu vis: et quilibet: q;
vnus qui tibi magis libet. Hoc em̄ differēt: vteruis

et vterlibet a quibus a quilibet: q; illa vna ex duobus
significat: hec vna ex pluribus. Ter. in. Abs quisque
hoie est op⁹ beneficiū accipere gaudeas. Quinti.
Periculosum et cū cura intendū genus: q; si in ppo-
nēdo vnā quēlibet amiserimus: cum risu quoq; tota
res soluit: tutius sc̄nterrogare si hec actio nō sit q;
sit. Simul em̄ remouent omnia: vel cū duo ponuntur
inter se contraria: quorū tenuisse vtrūlibet sufficet.
Ecce in eodē loco: vtrūlibet quodlibet vnus est: alte-
ro pro eo quod est vnū de duobus: altero pro eo qd
est vnū de pluribus. Vero. Adducet ad Baron vlt
ad vnā quēlibet et filiorū ipsius.

Vtroq; aduerbiū loci: hoc est ad vnū aliquē locū et ad
alterū. Livi. Vtroq; loco. Vtroq; per vtrūq; locū.
Vtrū aduerbiū: modo interrogantis est. Plaut. Vtrū
id verū putas: an nō? Hodo dubitantis. Seneca.
Vtrū nobis id cōueniat aiaduertendū. Componit
quādoq; cū nam. Vero. lib. Re. Et cōsulerat post
hec dominū: vtrū nam venturus esset illuc.

Vter vteri: et vterus vteri dicitur alio noie locos ap-
p̄tinet vulgo falso magis: cū matris sit signa q; leg-
gratia tenet. Estimar. Vli. vulū dicit in ceteris aia-
libus: in muliere vteri. Vdo vterus dicit: q; cōtinet et
tanq; vter est: ad pregnātesq; p̄tinet. Quis em̄ sumit
p ventre. Virg. Vterūq; armato milite cōplent.
Eccl. Nūc vter creuit nō pot celari. Vni. vni. cit
Vter vtris gene. mal. pellic qua vnū aut (vterculus.
oleum deferri solet.

Vterculus. Vli. Et in vterculos pgestus apū liquor.
ore em̄: eū omū. Diminutiū. est ad vter p vtre.

Vtriculos in forma videtur Plin. accipere li. viii. q̄s
galli Cissalpinū reddidaginē in venetia puincia ple-
Vtricularius qui instat ex vtre (rius subvtrēs vocat.
phyllulā. Et a vtre? Vtriculos dicitur. Vt in nero. Co-
uerat se. p̄dūmū hydrāulā et chozāulā et vtriculariū.

Vtor vsum habeo: et q; de rebus bonis ac necessariis
neq; et diuinis inalutis dicitur: vt vtor domo diligētia
cōsuetudine studio: et hmoi. Teren. Scio te non esse
vsum antepas amicitia mea. Sed cum de personis
loquimur accipitur pro cōuertari. Cicero Lenculo
Trebonio Vltos annos vtor: vnde familiariter.
Vnde vsum pro cōuertatione. Quinti. Vultierē cum
qua longus illi fuerat vsum. Et q; aliqua re vtrūm
vt ex ea fructū p̄cipiamus factū est vt dicimus vsum
pro vtilitate. Construit q̄q; cū actō. Licet. lib. acad.
Et q; a superioribus acceptat vrebant. Var. Vtilē
vtamur potius q; ab re abutamur. Vbius cōposita
sunt Vbutor. et Vutor.

Vtrūque pe. cor. qd est ad vsum necessariū. Col. lib. xij.
Vtrūque quid⁹ aut alit⁹ hoim gen⁹ aut etiā excolit.

D Ante T et D

Vua est que in vite fit: dicitur ab vuido. Aliquādo ponit
tur pro vite. Virg. Et turpes aubus p̄cedit fert vua
racemos. Et vua morbus quem greci Staphylem
vocant: inflammatio est eius partis que in ore collit
dicitur et Staphylophoros ab Aristotele. Disting-
ditur hec et luteo colore subrubescit acino p̄similis.
Est autem vua id quod in sine palati dependet: circa
fauces: vt in biante homine cōspicitur: sic dicitur quia
vt vua dependet et humiditate variatur: et est vocis
moderatrix. Serenus. Vtrefcunt tenere fauces cū
frigoris ora vis subit: vel cū ventis agitabilis aer
vertitur: atq; ipsas flatus grauis inficit vvas. Sub
vua est minor lingua q; Epiglossis dicitur. Dicit etiā
vua de apibus cum collecte sunt: et in modum botri-
onis dependet. Col. Lum examen glomeratum in
proximo frondentis arbuscule ramo confederit an-
mauertito an totum examen in speciem vnus vng
dependat. Pl. lib. xj. Tūc ostente faciūt puata et

publica vna dependere in domib' templisq'. **Virg.**
 Et densis vnam demittere ramis. **Seruius.** Quam
 demittere. i. in more vne horionē defluere.
Vuidū/humidū/pingue: qd' precipue bz aliqd' humoy
 intrinsec'. **En** et vna dicta. **Dumidū** qd' bz humoy
Vulcanus de' antiq's purat' est: q' signi' extrinsecus.
 sicut ignis q' canus p' aera volat. Solat em' flām a et
 candida est. **Nic** z mulciber appellat: q' ferrū mulce/
 at. **Sin** gūt em' poere hunc fuisse deū et **Jouis** ex **Ju-**
 none filiū. **Qui** faber **Joui** fulmina cōtra gygantes
 fabricauit. **Hinc** vulcanie insule appellate sunt.
Vulcanū in cornu p'clusum geris: signi' ignē in laterna
Vulcanis tis. sine s. post l. z per u. (portas.
Vulga sacculus scortez: siue et alia materia i quo pe/
 cuniā vel alia vite necessaria ferre solent hoies dicta
 q' nāmos aliasq's res iuoluat. **Lucil.** In vulgā p'ene/
 trare pilosam. **Car.** Et viancū ex arcula addere in
 vulgā. **Hec** etiā a veteribus **Vulga** dī. Est z vulga
 siue bulga folliculus ad brachiū pendēs gerēde pe/
 ctine gratia. **Lucil.** Qui neq's iumentū est nec feruus
 nec comes vllus bulgā z queqd' bz nāmoz secū bz:
 cū bulga cenat dormit lauat. **Quāq's** ponit p' vulua:
 et eod' rano vulua pro saculo. **Idem.** Ita vt quisq's
 nostrū e bulga est matris in lucem editus.
Vulgus neutri gene. et indeclinabile. Et vulgus vulgi
 masculi. ge. significat multitudinē ignobiliorē. **Virg.**
Seruius animis ignobile vulgus. **Lice.** Saturnum
 maxime colunt vulgi. **Virg.** In vulgū ambigvas z
 querere consiliū arma. Et a voluēdo quidā dicit pu/
 tant: q' salute buc atq's illic voluatur.
Vulgo aduerbialiter positū significat passim p' omes:
 cateruatim. **Virg.** **Hinc** letis vituli vulgo moriunt
 in herbis. **Vulgo** cōcepti dicit' qui patrē demonstrā/
 re non possunt: vel qui possunt quidē sed eū habent
 quē habere non licet. **Qui** et spurii vocant'.
Vulgaris et hoc gare. qd' est vulgi: hoc est vile ac cōe/
 vide z respōdet singulari. **Lice.** in arte veteri. **Da**
 gna an parua/sacilia an difficilia: singularia sint aut
 vulgaria: vera an falsa. **Aliqñ** vulgare dicit' quod ē
 tritū z consuetū. **Quintili.** Simul ne vulgare viam
 ingressus alienis demū vestigiis insisterem.
Vulgo as. in vulgus do: et qñ multos audientib' ac nō
 taciturnis dico: et quē omnib' facio manifesto vile ha/
 beo. **Virg.** lib. i. **Quid** me alta silentia cogis rūpere
 z obductū vobis vulgare dolozē. **Lact.** lib. vii. **Que**
 vaticinia eoz cū paulatim fama vulgasset. **Lui.** lib.
 i. **Sunt** qui laurentiā vulgato corpore lupā inter pa/
 stozes vocatā putent. **Plaut.** in am. **Lui** me absente
 corpuz vulgavit suū. **Huius** cōposita sunt **Diuulgo**
Euulgo: qd' ē extra in vulgus ereo. **Lui.** li. ii. **Luille**
 sus repositū in penitibus pontificum euulgavit.
Inuulgo. **Hel.** Labris foras editis iuulgaret. **Per**
 vulgo valde vulgo. **Lact.** **Ubi** rem cui cepi in dā/
 nius neq' vt animū decuit egrotū adolescentuli tra/
 ctare sed vi z via puulgata patrū quoz die accusabā
Vulnus: vide in dictione **Alcus.** **Hinc** vulnero as. sau/
 cio vulnus infero. **Transfert** qñq's ad animū z signi/
 ficat ango. **Unde** z vulnus animi. p' angore accipit:
 seu damno. **Pli.** **Quātinū** illi fortuna vulnus intu/
 lerat duob' filiis immatura morte sublati.
Vulnerarius: medice' chirurgus q' vulnera curat. **Vul**
nerariū emplastrū quod vulnerib' imponit.
Vulpes z volpes: aial teste **varrone** q' pedibus volat.
Huius diminutiū est vulpecula. **Horat.** forte per/
 angustā tenuis vulpecula rimā. **Adiectiū** vulpin'
 a. um. qd' est a vulpe. **Sue.** **Ubi** leonis pellis deficit
 vulpina insūda est. **Aliqñ** ponit pro astuto. **Plau.**
Vulpinus animus ne quid moliat mali.
Vulpinor aris. signi' mēda cū ac fraudib' vera querto
 huc effugio. **Tractū** ab inq'ozto vulpiū cursu.

Vulpinus penul. pro. lacus a vulpini oppido cui adiacet
 notatus in erruria pisciū fertilis. **Vulpinū** em' oppidū
 fuit opulentissimū: a quo vulpinensis dicit' sunt.
Vultur z vulturis z vulturius in nōs dicit potest. **Enn.**
Vulturis in siluis miserū mandebat homonē. **Quis**
 est rapax carniuozia volatu tardo dicta q' propter
 magnitudinē corpis tarde volat. **Plaut.** in tru. **Jam**
 qñ vulturū: triduo prius p'duinabāt q' die ciuiturū
 sient: de hac aue sic scribit **Amb.** **Megant** vultures
 indulgere cōcubini et iugali quodā vlu nuptialisq's
 copule forte misceri: atq's sine vllō masculozū cōcipe
 re semine: et sine p'ūctōe generare: natosq' ex his in
 multā etate lōge vite. pcedere: vt vlt' ad cētū annos
 vite eoz series p'ducat. **Est** z vultur mōs in **Apulia.**
Vulturū ventus qui ab oriente hiberno spirat. **Dicit'**
 a vulturis volatu vt quidam aiunt qñ alte resonat.
greci **Euronotū** vocāt: q' inter notū z euriū sit. **Hoc**
 noie etiā dicitur est flumius qui per campaniā labēs
 baud longe a cumis mergit: quod z vulturū dicit'.
Syrus. lib. viii. **Fluctuq's** sonoz vulturū.
Vulturū opidū cāpanoz est: et flumi' de q' mō ē dicit'.
Vultus a volo vis: sicut a colo cultus: pprie significat
 voluntatē hois que p' motu animi in facie ostendit.
Uñ facies sit ipa oris species que pmanet: vultū sibi
 fingere multi possunt formam nemo. **Lucre.** lib. ii.
Protulit vultu neu. genere. **Sed** q's vtriusq' figure
 esse vides mixtim referētes vultu parentū. **Vultus**
 autē in nullo animante est preter hominē. **Huius** di/
 minutiū est vulticulus quo vsus est **Licero.**
Vultuosus: tristis. **Lice.** de optimo genere dicendū. **In**
 quo cui effeceris ne quid meprū sit: aut vultuosum.
Hinc aduerbiū vultuose: quod **Do.** vulturpat pro eo
 quod ā est indignanter facie mēta z fronte subducta
 et cū gestu rebus accōmodato. **Vultuosa** frōs apud
Apul. pro mēta accipit. **Uñ** em' lib. iii. met. **Longe**
 dissimilis aduenit nō ex leta facie: sed vultuosa frōte
 rugis insit' gentib' adieuerabat.
Vulua seu voluarides quod vterus: z matris vulgo dē/
 licet falso: dicta q' fetus inuoluat. **In** ea em' pceptus
 sit et fetus cōtinet. **Hanc** multi ex romanis ex porca
 in deliciis habuerūt: que duplici nomine appellabat.
Eiecticia. s. porcaria. **Eiecticia** a partu eiecto siue ene/
 cto. **Porcaria** ab edito. **Eiecticia.** **Plinius** optimaz
 esse ait que fuerit porce occise: cū eiectus siue enect'
 ē partus. **Porcaria** cū editus est: meliorq's erat eius
 que peperisset q' virginis. **Hā** a partu statim suem
 primiperā interficiebant: tum habēde vulue gratiaz
 tum vt lumen optimū efficerent. **Har.** **Te** fortasse
 magis capiet de virgine porca. **De** materna graut
 de sue volua caput. **Quāq's** accipit vulua pro ore vul/
 ue. **June.** **Abducārdēs** rigide tentigine vulue. **Pli.**
 quoz boletozū prumpentiū in oui specie albū illud
 inuolucrū voluā nuncupat.

D Ante **X**

Vroz quasi vrozoz ab vngendo. **Hā** cū puellę nuberent
 apud veteres ac mariti domū intrarent: vngia po/
 stes vngabant: putātes ex hoc omnia mala ab ea do/
 mo arceri: vel q' lotos maritos vngēbāt. **Enn.** **Enn**
tarquinū bona femina lauit et vngit. **Ser.** in cō. lib.
 iii. en. sic habet. **Dos** fuerat vt nubes puelle sit
 cū venissent ad limē mariti postes anteq' ingrederē/
 tur ornarent lancis vittis et oleo vngerent. **Et** inde
 vrozoz dicit' sunt quasi vrozozes. **Plin.** quozq' scribit
 nouas nuptas lupino adipe postes inungere solitas
 ne quid mali medicamenti inferret. **Huius** diminiu/
 tiū est vrozocula. **Diero.** ad oceanū. **Tu** mihi olim
 emortuā de sepulchro vrozoculā protrahis.
Vrozozis a. um. quod est vrozozis: vel qd' ad vrozē p'tinet
 vt res vrozoz. **Aug.** lib. ii. cō. **Non** curauit hęc quia